

LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS SKELBIA NAUJO LEI MOKSLO TARYBOS NARIO RINKIMUS

2021.02.08

SKELBIAMI NAUJO IŠORINIO (IŠRINKTO IŠ INSTITUTE NEDIRBANČIŲ ASMENŲ) LEI MOKSLO TARYBOS NARIO RINKIMAI

Atsiradus laisvai išorinio (išrinkto iš Institute nedirbančių asmenų) LEI Mokslo tarybos nario vietai bei vadovaujantis Lietuvos energetikos instituto (LEI) įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1812, 17.2. punktu (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.B788BD709880>) ir LEI Mokslo tarybos rinkimų reglamentu, patvirtintu LEI direktoriaus 2019 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. V1-15 skelbiami naujo išorinio LEI Mokslo tarybos nario rinkimai.

Pretendentus gali siūlyti suinteresuotos įstaigos, įmonės ir organizacijos, padedančios siekti Lietuvos energetikos institutui keliamus tikslus ir įgyvendinti jos funkcijas.

Įstaigų, įmonių, organizacijų atstovų kandidatūros pateikiamos siunčiant oficialius raštus Instituto direktoriaus vardu kartu su kandidato gyvenimo aprašymu (ne daugiau 1 psl.) iki 2021 m. kovo 31 d. el. paštu rastine@lei.lt

Išsamiau apie LEI Mokslo tarybos veiklą, sudėti bet Tarybos darbą reglamentuojančius dokumentus skaitykite: <http://url.lei.lt/lei-mt>

STARTAVO PROGRAMA „EUROPOS HORIZONTAS“

2021.02.04

2021 M. VASARIO 2 D. EUROPOS KOMISIJA IR ES TARYBAI PIRMININKAUJANTI PORTUGALIJA SURENGĖ PROGRAMOS „EUROPOS HORIZONTAS“ VIRTUALŲ ATIDARYMO RENGINĮ

Europos horizontas yra Europos Sąjungos 2021–2027 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa.

Tai yra svarbiausia ES iniciatyva, skirta moksliniams tyrimams ir inovacijoms remti nuo jų koncepcijos iki panaudojimo rinkoje, ja papildomas nacionalinis ir regioninis finansavimas.

Nauja bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ pakeitė

2014–2020 m. vykusią programą „Horizontas 2020“. Programos tikslas – užtikrinti Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų lyderystę pasaulyje. „Europos horizontas“ apima tris veiklos sritis: „Aukšto lygio mokslas“, „Pasauliniai iššūkiai ir Europos pramonės konkurencingumas“, „Inovatyvi Europa“. Horizontali sritis „Pažangos sklaida ir Europos mokslinių tyrimų erdvės plėtra“ yra skirta mažinti mokslo kokybės ir inovacijų atotrūkį tarp Europos šalių. Visos veiklos sritys grin-

džiamos tarptautinio bendradarbiavimo, atviro mokslo bei partnerystės horizontaliais principais. Šiai programai įgyvendinti planuojama skirti beveik 100 mlrd. eurų.

Lietuvos energetikos institutas aktyviai dalyvauja ES bendrosiose mokslinių tyrimų ir inovacijų programose: „Horizontas 2020“ programoje – 26 projektai (teiktos 133 paraiškos); 7 Bendroji programa – 24 projektai; 6 Bendroji programa – 14 projektų; 5 Bendroji programa – 11 projektų, bei pagal sėkmes rodiklius yra viena lyderiaujančių organizacijų Lietuvoje.

Išsamiau apie „Europos Horizontas“ programą: <http://url.lei.lt/horizon-europe>
<http://url.lei.lt/lmt-europos-horizontas>
„Europos Horizontas“ programos pradžios konferencijos video įrašas: <http://url.lei.lt/perin-launch>

LEI DALYVAUJA NET DVIEJUOSE IŠ FINANSAVIMUI ATRINKTŲ BALTIJOS TYRIMŲ PROGRAMOS PROJEKTŲ

2021.02.18

LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS DALYVAUJA NET DVIEJUOSE IŠ 8 ĮVERTINTŲ IR ATRINKTŲ FINANSUOTI BALTIJOS TYRIMŲ PROGRAMOS (BALTIC RESEARCH PROGRAMME) TREČIO KVETIMO PROJEKTŲ (KOORDINATORIAI – LATVIJOS INSTITUCIJOS)

Baltijos mokslinių tyrimų programa (angl. Baltic Research Programme) yra jungtinė trijų Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – mokslo programa, finansuojama iš Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybių (Islandijos ir Lichtenšteino) bei Norvegijos 2014–2021 m. finansinių mechanizmų lėšų.

Programos tikslai:

- Konsoliduoti Baltijos valstybių, Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos mokslo potencialą.
- Stiprinti regioninį bendradarbiavimą regiono šalims aktualiuose mokslo tyrimuose.
- Užpildyti nišą tarp nacionalinio mokslo finansavimo ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos.

Plačiau apie programą:

<http://url.lei.lt/balt-moksl-tyr-prog>

Atrinkti projektai, kuriuose dalyvauja LEI:

Aluminum in circle economy – from waste through hydrogen energy to alumina (AliCE-Why).

Projektu siekiama sukurti technologinius sprendimus aliuminio atliekų panaudojimui elektros gamybai, panaudojant vandenilį, išgautą po (atliekų) aliuminio ir vandens reakcijos. Šalutinis reakcijos produktas gali būti perdirbtas atgal į Al, naudojant anglies dioksido neišskiriančią elektrolizę. Be to, šalutinis produktas gali būti naudojamas kaip pirmtakas kitoms vertingoms medžiagoms gaminti.

Koordinatorius – Latvijos universiteto Kieto kūno fizikos institutas

Partneriai: Islandijos universitetas, Islandijos inovacijos centras, Lietuvos energetikos institutas

Innovation in concrete design for hazardous waste management applications

Projektu siekiama sukurti specializuotą betoną ilgalaikiam pavojingų atliekų saugojimui: pavojingos atliekos galėtų būti imobilizuojamos iš šio betono išlietose talpyklose arba tiesiogiai betono masėje.

Koordinatorius – Rygos technikos universitetas

Partneriai: Norvegijos arkties universitetas, Tartu universitetas, Lietuvos energetikos institutas

Lietuvos mokslo taryba

PROJEKTAS „CACTUS“

CACTUS PROJEKTO REZULTATAI PRISIDĖS PRIE AMBICINGESNIŲ IR VEIKSMINGESNIŲ NACIONALINIŲ KLIMATO KAITOS MAŽINIMO STRATEGIJŲ KŪRIMO

CACTUS
STRENGTHENING CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN CLIMATE TARGETS THROUGH ENERGY SUFFICIENCY

2021.02.02

CACTUS yra energijos pakankamumo ir jo integravimo į klimato ir energetikos strategijas projektas Vidurio ir Rytų Europos kontekste. Projektui vadovauja „**néga-Watt**“ asociacija Prancūzijoje, bendradarbiaudama su „**Fraunhofer ISI**“ (Vokietija), „**REKK Foundation**“ (Vengrija) ir **Lietuvos energetikos instituto Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorija** (Lietuva). Projektu siekiama informuoti Vidurio ir Rytų Europos energetikos sektoriaus suinteresuotąsias šalis (plėtos scenarijų kūrėjus, politikos formuotojus ir kt.) apie energijos pakankamumo sampratą ir ištirti jos integraciją į Vengrijos ir Lietuvos scenarijų modelius.

Energijos pakankamumas apibūdina situaciją, kai kiekvienas žmogus gali naudotis visomis reikalingomis energetinėmis paslaugomis, energetikos sistemos poveikiui neviršijant aplinkosauginių ribų.

Projekto vykdymo metu atlikta kiekybinė ir kokybinė energijos pakankamumo potencialo įvertinimo analizė suteiks pagrindą ambicingesnių klimato kaitos mažinimo strategijų kūrimui bei paskatins energijos pakankamumo politikos plėtrą, didinant sprendimus priimančių asmenų informuotumą apie pakankamumo sampratą ir jo vaidmenį mažinant klimato kaitą. Be to, tai sukurs pagrindą toli-

mesniam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui šia tema, dalijantis projekto rezultatais su energetikos sektoriaus plėtos scenarijų kūrėjų bendruomene Europoje ir informuojant Europos sprendimų priėmėjus apie energijos pakankamumo vaidmenį, kurį pakankamumas galėtų atlikti Europos klimato mažinimo politikoje bei mažinant energetinį skurdą Vidurio ir Rytų Europos regione.

Projektas CACTUS finansuojamas **Vokietijos federalinės aplinkos, gamtos apsaugos ir branduolinės saugos ministerijos** (BMU) ir yra Europos klimato iniciatyvos (EUKI) dalis. Svarbiausias EUKI tikslas yra skatinti bendradarbiavimą klimato srityje Europos Sąjungoje (ES), siekiant sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą.

Plačiau apie projektą: <https://www.lei.lt/projektas/cactus-lt/>

Supported by:

Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety

European Climate Initiative EUKI

based on a decision of the German Bundestag

HORIZONTAS 2020

ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

PROJEKTAS „IWAYS“

2021.02.11

„HORIZONTAS 2020“ PROGRAMOS PROJEKTO „IWAYS“ TIKSLAS – VANDENS ATGAVIMO TECHNOLOGIJŲ VYSTYMAS

Europos parlamentas iškėlė naują tikslą 2030-iesiems: šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius sumažinti mažiau- siai 55 proc. palyginti su 1990-aisiais, o tai yra 40 proc. didesni siektini skaičiai už anksčiau buvusius. Kai kurių pramonės šakų atstovai kritikuoja tokius siekius ir vadina juos per daug ambicingais ir per brangiais, tačiau tiek mokslininkai, tiek inžinieriai visoje Europoje jau žengia pirmuosius žingsnius link šio tikslo. Vienas iš svarbiausių siekių – kurti naujas technologijas, kurios padėtų sumažinti energijos išteklių poreikį tose pramonės šakose, kurios yra stipriai priklausomos nuo energijos.

ES suteikė finansavimą „Horizontas 2020“ vandens atgavimo technologijos projektui iWAYS („Pažangūs vandens atgavimo būdai, naudojant ūkio sektoriuose susidarančius atliekinius šilumos, medžiagų ir vandens srautus“, angl. Innovative water recovery solutions through recycling of heat, materials and water). Projekto biudžetas – 10 596 775 Eur, pradžia – 2020 m. gruodis. Projektas bus vykdomas ketverius metus, koordinuojant Italijos universitetui Università di Modena e Reggio Emilia.

Projekto tikslas – padidinti vandens naudojimo efektyvumą pasitelkiant tris būdus: dujose esančių vandens garų kondensaciją, vandens apdorojimą ir atliekų pakartotinį naudojimą.

Projekto metu planuojama sukurti įvairias technologijas, kurios bus naudojamos vandens ir energijos atgavimui iš pramoniniuose procesuose susidarančių išmetamųjų dujų, vandens kokybės gerinimui bei pirminės energijos suvartojimo mažinimui. Taip pat tikimasi, kad pavyks sumažinti gėlo vandens suvartojimą 30–64 proc. bei atgauti 30 proc. vandens ir šilumos iš drėgnų dujų.

Lietuvos energetikos instituto Branduolinės inžinerijos problemų laboratorija šalia branduolinės inžinerijos projektų vykdo ir įvairius projektus, susijusius su šilumokaičių efektyvumo didinimu, atliekinės šilumos atgavimu, išmetamų teršalų į atmosferą mažinimu. Šiame „Horizontas 2020“ projekte laboratorijos mokslininkai panaudodami turimus įrengimus, o taip pat iš projekto lėšų įsigytus naujus įrengimus/prietaisus atliks kondensacijos procesų tyrimus inovatyvių korozijai atsparių šilumokaičių prototipuose.

Papildoma informacija: <https://www.lei.lt/projektas/iways-lt/>

PROJEKTAS „INNO4GRAPH“

2021.02.02

INNO4GRAPH PROJEKTU SIEKIAMA SUKURTI FIZINIŲ IR SKAITMENINIŲ ĮRANKIŲ IR METODŲ RINKINĮ, KURIE BŪTŲ NAUDOJAMI TIEK PRIEŠ ATLIEKANT IŠMONTAVIMO OPERACIJAS, TIEK IŠMONTAVIMO OPERACIJŲ METU.

Grafitinių branduolinių reaktorių eksploatavimo nutraukimas visame pasaulyje vis dar yra ankstyvoje stadijoje, o dauguma tokių reaktorių yra išmontuojama uždels- to išmontavimo būdu. Įgyvendinant šių reaktorių eksploatavimo nutraukimą vis dar susiduriama su dideliais industriniais ir techniniais iššūkiais, kuriuos tenka spręsti net ir po to, kai tokio tipo reaktorius buvo galutinai sustabdytas prieš daugiau nei 30 metų. Iššūkiai susiję su šių reaktorių dydžiu, sistemų kompleksiskumu ir didelės eksploatavimo nutraukimo išlaidos, reikalauja inovatyvių, efektyvesnių, saugesnių ir ekonomiškesnių išmontavimo sprendimų ir technologijų.

INNO4GRAPH projektu siekiama sukurti fizinių ir skaitmeninių įrankių ir metodų rinkinį, kurie būtų naudojami tiek prieš atliekant išmontavimo operacijas, tiek išmontavimo operacijų metu. Bus kuriamos tokios inovatyvios technologijos kaip išmontavimo scenarijų

3D modeliavimas, mechaninių ir fizinių savybių matavimo priemonės, grafito klojinio bandymų standai ir pjovimas lazeriu atliekant išmontavimo operacijas.

LEI Branduolinės inžinerijos problemų laboratorija dalyvauja šiose veiklose:

- Daugiakriterinės analizės priemonės, padedančios pasirinkti tarp skirtingų išmontavimo scenarijų sukūrimas;
- Grafito savybių, svarbių atliekant išmontavimo operacijas, apibrėžimas;
- Nestandartinių įrankių specifikacijų kūrimas;
- Grafito išėmimo technologijų vertinimo metodų kūrimas;
- 3D išmontavimo scenarijų modeliavimas.

Daugiau informacijos apie projektą:

<https://www.lei.lt/projektas/inn04graph-lt/>

RTO LITHUANIA SKELBIA APIE NETRUKUS STARTUOSIANČIUS TRIS NAUJUS TARPINSTITUCINIUS PROJEKTUS

ASOCIACIJOS VIDINE INICIATYVA FINANSUOJAMUOSE ŽALIOJO KURSO PROJEKTUOSE DALYVAUS MOKSLININKAI IŠ VISŲ TRIJŲ RTO LITHUANIA NARIŲ INSTITUTŲ

A sociacijos RTO Lithuania vidine iniciatyva finansuojamuose Žaliojo kurso (angl. *European Green Deal*) projektuose dalyvaus mokslininkai iš visų trijų RTO Lithuania narių institutų: Fizinų ir technologijos mokslų centro, Lietuvos energetikos instituto ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro.

„BioDegra“

Bioskaidžių biokuro elementų kūrimas

Projektas yra susijęs su biologiškai sujrančių biokuro elementų kūrimu. Vienas iš pagrindinių šio bendro projekto tikslų yra sukurti ir suformuoti didelio ploto, nebrangius ir biologiškai sujrančio anglies pagrindu pagamintus elektrodus. Šie elektrodai būtų dedami į dirvą ir naudojami mikrobiologiniuose biokuro elementuose ir dalyvautų gaminant elektros energiją. Vėliau šiuos elektrodus skaidys natūralūs veiksniai, nepalikdami jokių pavojingų taršos produktų. Elektrodai bus pagaminti iš „biodeglies“ (angl. *biochar*), kuris pastaruoju metu naudojamas kaip „žaliosios“ trąšos žemės ūkyje. Tokių biologiškai skaidžių elektrodų naudojimas taip pat padėtų spręsti kitas ekologines problemas, tokias kaip Baltijos jūros eutrofikacija ir makrofitų kaupimasis pakrantėje, nes iš šių

makrofitų ir būtų gaminama „biologinė anglis“. „Biodeglys“ yra medžio anglis, gaunama pirolizuojant biomasę be deguonies; jis naudojamas kaip dirvožemio gerinimo priemonė bei anglies sulaikymui dirvožemyje. Projekto koordinatoriai: prof. Habil. Dr. Arūnas Ramanavičius, dr. Žilvinas Kryževičius ir dr. Nerijus Striūgas.

„ExtraIMTA“

Nauji vertingų medžiagų ekstrakcijos būdai iš dumblių išaugintų integruotose multitrofinėse akvakultūrose

Projektas padės optimizuoti integruotos daugiatrofės akvakultūros (angl. *Integrated Mul-trophic Aquaculture – IMTA*) technologijų ir vertingų junginių gavybos produktyvumą ir tvarumą bei suburti tarpdisciplininę ekspertų grupę tolesnio IMTA bioremediacijos komponentų naudojimo galimybės iširti.

Žuvis laikoma svarbiu ir sveiku maistu, tačiau daugiau nei pusė žuvų išteklių yra visiškai išeikvoti. Augant žmonių populiacijai būtina efektyviau naudoti išteklius, o akvakultūra gali padėti užpildyti spragas. Vidaus vandens akvakultūros auginimui sunaudojamas didelis vandens kiekis, kuriame po panaudojimo lieka gausus kiekis maistinių

medžiagų, tačiau šiandien tai – atliekos. „Perdirbus“ šį atliekinį vandenį galima auginti dumblius ir taip jų pagalba paversti šį maistinių medžiagų gausų atliekinį vandenį į išteklius. Tokiu būdu užauginti dumbliai gali būti naudojami skirtingiems tikslams: biokuroi, biotrąšoms ir kt.

Projekto koordinatoriai: dr. Arūnas Stirkė, dr. Eugenija Bakšienė ir dr. Liutauras Marcinuskas.

„NUTREC“

Augalų maistinių medžiagų išgavimas panaudojant antrines žaliavas

Šio projekto tyrimo tikslas yra nustatyti, kaip iš antrinių žaliavų susigrąžinti augalams reikalingas maistines medžiagas. Modeliuojamos nuotekos, kuriose yra maistinių medžiagų (N, P) ir biomasės degimo pelėnai, bus naudojamos kaip žaliava gaminant MgNH₄PO₄ (struvitą). Šio proceso plėtra prisidėtų prie aplinkos taršos mažinimo, medžiagų tvaraus naudojimo ir mūsų planetos išsaugojimo.

Projekto koordinatoriai: dr. Karolina Barčauskaitė-Stirkė, dr. Marius Urbonavičius ir dr. Ilja Ignatjev.

RTO
LITHUANIA

PATVIRTINTAS SLOVĖNIJOS – LIETUVOS MOKSLININKŲ BENDRADARBIAVIMO PROJEKTAS „HYGRO-WOOD“

PATVIRTINTAS SLOVĖNIJOS – LIETUVOS BENDRADARBIAVIMO PROJEKTAS, KURIAME DALYVAUJA LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS IR SLOVĖNIJOS TYRIMŲ INSTITUTAS INNORENEW COE

P rojekto tikslas yra Molekulinės dinamikos, skaitinės hidrodinamikos ir tankio funkcijų metodais tirti medienos ląstelių pralaidumą vandens molekulėms dėl akvaporininių vandens kanalų ir tokiu būdu modeliuoti vandens išgarinimą ir sugėrimą.

Gauti duomenys bus panaudoti kuriant medienos savybių matematinis modelius kontinuumo metodui ir leis geriau suprasti hidroskopines ir mechanines medienos sa-

vaybes. LEI tyrimų kryptis bus molekulinės dinamikos metodų taikymas.

Lietuvos energetikos instituto mokslininkai tikisi, kad tyrimų rezultatus bus galima taikyti medienos džiūvimo uždaviniuose, didinant medienos dirbinių ilgaamžiškumą.

InnoRenew CoE yra nepriklausomas tyrimų institutas, įsteigtas 2017 m. Šio instituto mokslinių tyrimų laukas yra atsinaujinančios medžiagos ir tvarūs pastatai. Institutas

išsiskiria novatorišku požiūriu į medieną ir jos naudojimą.

Projektą finansuoja Slovėnijos tyrimų agentūra, panaudojant ES Regioninės plėtros fondo lėšas.

Plačiau apie projektą:

<http://url.lei.lt/innorenew-hygrowood>

Co-funded by:

LEI MOKSLININKO PROJEKTAS LAIMĖJO LIETUVOS MOKSLO TARYBOS FINANSAVIMĄ

LAIMĖTAS FINANSAVIMAS LMT MOKSLININKŲ GRUPIŲ PROJEKTUI TECHNOLOGIJOS, MEDICINOS IR SVEIKATOS MOKSLO SRIČIŲ GRUPĖJE

Džiaugiamės LEI Šiluminių įrenginių tyrimo ir bandymų laboratorijos mokslininko **Pauliaus Vilkinio** laimėtu LMT finansavimu projektui „Dalelių ir srauto elgsena mikro ir nano struktūrose“. Projektas laimėtas Gamtos, technologijos, medicinos ir sveikatos bei žemės ūkio mokslų sričių jaunųjų mokslininkų projektų grupėje.

Apie projektą

Mikro- ir nano- lygmens struktūros naudojamos įvairiuose lab-on-a-chip, micro-total-analysis-systems ir MEMS įrenginiuose, kuriuose dalelių sraute valdymas atlieka svarbų vaidmenį. Viena pagrindinių mokslų sričių, panaudojanti dalelių gaudymo mechanizmus yra biomedicina. Šioje srityje hidrodinaminės gaudyklės naudojamos išrūšiuoti daleles pagal dydį ar kitus fizinius parametrus. Iš bendro biologinio mėginio srauto atskirtos dalelės toliau gali būti naudojamos kaip klinikiniai indikatoriai ligų nustatymui ar tolimesniems tyrimams atlikti.

LEI Šiluminių įrengimų tyrimo ir bandymų laboratorijos vykdomo LMT Mokslininkų grupių projekto „Dalelių ir srauto elgsena mikro ir nano struktūrose“ tikslas yra eksperimentiniais ir skaitiniais metodais ištirti dalelių elgsenos, įskaitant atskyrimo, izoliavimo ir sulaikymo (angl. *trapping*), mechanizmus mikro- ir nano- kanaluose, priklausomai nuo tų kanalų geometrinių parametrų ir tekėjimo režimo, tokiu būdu nustatant fundamentalius dėsningumus, lemiančius dalelių sulaikymo efektyvumą. Šiame projekte bus derinami eksperimentiniai srauto vizualizacijos matavimai su molekulinės dinamikos modeliavimais, leidžiančiais praplėsti eksperimentinių matavimų ribas iki nano lygmens.

Šiuo projektu bus siekiama pagilinti fundamentalų supratimą apie mikro- ir nano- dalelių sulaikymo mechanizmą mikrosrautuose. O gautos žinios apie nanodalelių elgseną nanosraute prisidės prie mikro- ir nanofluidinių technologijų plėtros.

Mokslininkų grupių projektai – priemonė mokslininkui ar tyrėjų grupei gauti finansavimą moksliniams tyrimams savo siūlomai tema atlikti. Siūlomai temai mokslininkai rengia mokslų projektus, apimančius visumą mokslinių tyrimų ir organizacinių veiksmų, kuriuos per numatytą laiką mokslininkas ar tyrėjų grupė atliks užsibrėžtiems moksliniams uždaviniams spręsti.

Konkursai vyksta humanitarinių ir socialinių mokslų sričių projektų ir gamtos, technologijos, medicinos ir sveikatos bei žemės ūkio mokslų sričių projektų grupėse.

Projekto terminai: 2021.04.01 – 2024.03.31

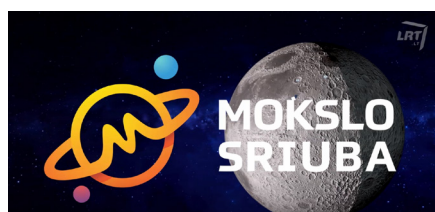
Skirtas finansavimas: 149 996 Eur.

Lietuvos
mokslų
taryba

LRT „MOKSLO SRIUBA“ LAIDŲ CIKLE – LEI MOKSLININKAI

LRT MOKSLO POPULIARINIMO LAIDOSE „MOKSLO SRIUBA“ LEI MOKSLININKAI DR. EGIDIJUS URBONAVIČIUS IR DR. VITAS VALINČIUS PASAKOJO APIE BRANDUOLIŲ SINTZĖS ENERGETIKĄ BEI ATLIKTUS MEDŽIAGŲ ATSPARUMO TYRIMUS ERDVĖLAIVAMS

Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos mokslininkas dr. Egidijus Urbonavičius dviejų dalių ciklui apie branduolių sintezės energetikos tyrimus LRT mokslų populiarinimo laidai „Mokslų sriuba“ pasakojo apie pasaulyje vykdomus branduolių sintezės tyrimus ir branduolių sintezės reaktoriams kurti naudojamas pažangiausias technologijas, bei

apie tai, kaip jas kuriant prisideda ir Lietuvos energetikos instituto mokslininkai.

LEI Plazminių technologijų laboratorijos vadovas dr. Vitas Valinčius pasakojo, kaip instituto mokslininkams anksčiau teko prisidėti prie Sovietų sąjungos „Buran“ erdvėlaivio projekto, sprendžiant kokiomis medžiagomis apsaugoti erdvėlaivį nuo itin aukštų temperatūrų kylančių dėl trinties atmosferoje, šiam grįžtant į žemę. Mokslininkai plazmotrono įrenginio pagalba tyrė įvairių kompozitinių medžiagų plokšteles, analizuodami jų asparumą ir jose vykstančius pokyčius jas veikiant itin aukštos temperatūros plazma.

Dviejų dalių laidų ciklą apie branduolių sintezės energetiką, bei laidą apie erdvėlaivius kviečiame peržiūrėti LRT Mediatekoje.

Nuorodos:

Apie branduolių sintezės energetiką:

(1) <http://url.lei.lt/mokslo-sriuba-sinteze1>

(2) <http://url.lei.lt/mokslo-sriuba-sinteze2>

Apie medžiagų tyrimus erdvėlaiviams:

<http://url.lei.lt/mokslo-sriuba-erdvelaiviai>

MOKSLO INSTITUCIJŲ VERSLUMUI SKATINTI – DAUGIAU NEI 7,7 MLN. EUR

CENTRINĖ
PROJEKTŲ VALDYMO
AGENTŪRA

2021.02.11

TARP CVPA ATRINKTŲ PRIEMONĖS „KOMPETENCIJOS CENTRŲ IR INOVACIJŲ IR TECHNOLOGIJŲ PERDAVIMO CENTRŲ VEIKLOS SKATINIMAS“ KETVIRTOJO KVIETIMO PROJEKTŲ IR LEI PROJEKTAS

Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA) baigė vertinti Europos Sąjungos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis finansuojamos priemonės „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ ketvirtojo kvietimo projektų paraiškas ir atrinko 12 projektų, kuriems finansuoti iš viso bus skirta daugiau nei 7,7 mln. Eur.

Siūloma finansuoti Kauno technologijos universiteto, Vilniaus dailės akademijos, Lietuvos socialinių mokslų centro, Vytauto Didžiojo universiteto, Klaipėdos universiteto, Vilniaus universiteto, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Lietuvos energetikos instituto projektus.

„Šis kvietimas buvo skirtas mokslo ir studijų institucijoms antreprenerystei arba verslumui

skatinti, siekiant padidinti žinių pritaikomo ir technologijų perdavimo rinkai apimtį. Tai – tikrai labai aktuali ir nemažų investicijų reikalaujanti sritis. Todėl džiugu, kad šalies mokslo ir studijų institucijos aktyviai dalyvavo konkurse ir sėkmingai pasinaudojo galimybe investuoti į savo verslumo ugdymą“, – sako CPVA Struktūrinių ir investicijų fondų programos Švietimo projektų skyriaus vadovė Indrė Šuolienė.

Finansuojami bus vadybininkų verslumo stiprinimo mokymai, ekspertinio vertinimo veikla, nustatant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) produktų komercializavimo potencialą, taip pat renginiai, skirti šių produktų pristatymui, demonstracinių erdvių jiems eksponuoti sukūrimas, pristatymams skirtos įrangos įsigijimas bei MTEP vadybos sistemų diegimo procesai.

Pasiekti rezultatai, įgyvendinus projektus, bus vertinami pagal investicijas gavusių mokslo ir studijų institucijų gautų MTEP užsakymų skaičių ir sutarčių su įmonėmis finansinės vertės augimą.

Didžiausia projektui skiriama finansavimo suma – iki 700 tūkst. Eur.

Parengta pagal CVPA [pranešimą spaudai](#)

Lietuvos energetikos institutas šiam CVPA kvietimui teikė paraišką projektui „LEI Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų perdavimo centro (MTEPIPC) antreprenerystės veiklos skatinimas“. Vykdamas projektą būtų siekiama sustiprinti Lietuvos energetikos instituto sukurtų/kuriamų MTEP produktų, jų prototipų demonstracines veiklas, parengiant MTEP produktus komercinimui. Šiam tikslui pasiekti bus išplėsta ir sustiprinta vadybininkų komanda, kuri sieks kuo plačiau pristatyti Instituto pasiekimus verslo rinkoje, MTEP rezultatų pagrindu kurti verslo idėjas, organizuoti verslo atstovams LEI MTEP produktų demonstracinėse erdvėse pristatymus ir valdyti intelektualinę nuosavybę.

LEI ATVĖRĖ VIRTUALIOS STAŽUOTĖS GALIMYBĘ TYRĖJAMS IŠ UŽSIENIO

2021.02.04

VIRTUALIAI LEI VANDENILIO ENERGETIKOS TECHNOLOGIJŲ CENTRE STAŽAVOSI TYRĖJAS IŠ RYGOS TECHNIKOS UNIVERSITETO

Podoktorantūros stažuotė yra svarbus mokslininko karjeros etapas. Nors karantino metu ši veikla apribota, tačiau atsiranda galimybės stažuotis virtualiai. Lietuvos energetikos institutas stažuotei Vandenilio energetikos technologijų centre priėmė tyrėją iš Rygos technikos universiteto (<https://www.rtu.lv/en>), kuris virtualios stažuotės metu bendraudamas su LEI mokslininkais įgijo daug

naudingos patirties ir praplėtė savo žinias paviršinės analizės srityje. Stažuotės metu gauti rezultatai bus publikuojami bendruose moksliniuose straipsniuose.

Džiugu, kad net ir sudėtingu COVID-19 pandemijos laikotarpiu galime jauniems tyrėjams suteikti erdvę įgauti naujų patirčių ir plėsti akiratį.

